

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи

Микола ДИВАК

„ 30 ” вересня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«МОДЕРНІЗАЦІЯ ФОНДОВОГО ТА СТРАХОВОГО РИНКУ»

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Освітньо-наукова програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Кафедра фінансів ім. С.І. Юрія

Форма навчання	Семестр	Лекції (год)	Практичні заняття (год)	СРС (год)	Разом (год)	Форма контролю
Денна	2	20	20	80	120	екзамен

Тернопіль – 2024

1. СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МОДЕРНІЗАЦІЯ ФОНДОВОГО ТА СТРАХОВОГО РИНКУ»

Дисципліна – «Модернізація фондового та страхового ринку»	Галузь знань, спеціальність, освітньо- наукова програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4	Галузь знань – 07 Управління адміністрування	Статус дисципліни: обов'язкова циклу підготовки зі спеціальності Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	Рік навчання – 1 Семестр – 2
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-наукова програма – Фінанси, банківська справа та страхування	Аудиторні години: Лекції – 20 год. Практичні заняття – 20 год.
Загальна кількість годин – 120	Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)	Самостійна робота – 80 год.
Тижневих годин – 6 год., з них аудиторних – 3 год.		Форма підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання вивчення дисципліни «Модернізація фондового та страхового ринку»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Модернізація фондового та страхового ринку» є засвоєння здобувачами знань про фондовий та страховий ринки, сучасні інноваційні технології у фінансовому секторі, актуальні тенденції у регулюванні та нагляді, вплив розумних технологій на фінансову стійкість та роль інновацій у створенні нових фінансових інструментів; набуття практичних навичок аналізу сучасних фондових та страхових ринків, виявлення їх сильних та слабких сторін, використання сучасних інструментів і методів управління фондовим та страховим ринками, оцінки ризиків і можливостей для інвесторів та впливу технологічних інновацій на стратегії управління фінансовими установами, роботи з фінансовими даними, моделями прогнозування та ризик-менеджменту, розробки стратегій адаптації фінансових ринків та їх учасників до нових реалій.

Дисципліна «Модернізація фондового та страхового ринку» передбачає поглиблене вивчення ключових аспектів сучасних тенденцій у фондовому та страховому секторах; формування системного розуміння напрямів модернізації фінансових ринків, розвитку фінансової інклюзії та впливу технологічних інновацій, глобалізації й регуляторних змін на діяльність страхових компаній і фондових бірж; вдосконалення аналітичних та критичних мисленнєвих навичок.

У результаті вивчення дисципліни «Модернізація фондового та страхового ринку» аспіранти повинні:

знати: теоретико-методологічні засади фондового та страхового ринків, новітні тенденції їх розвитку в умовах цифрової трансформації суспільства; сучасні виклики і потенційні можливості забезпечення фінансової стійкості учасників фондового та страхового ринків; нові підходи до фінансового регулювання та нагляду на фондовому та страховому ринках України (RegTech і SupTech); переваги та потенційні ризики для інвесторів використання інноваційних фінансових інструментів фондового та страхового ринків; світову практику фінансової інклюзії фондового та страхового ринків та можливості для України (FiIn); новітні тренди фінансування «зеленої» економіки учасниками фондового та страхового ринків; особливості інтеграційних процесів, які відбуваються на фондовому та страховому ринках України до глобального фінансового простору;

вміти: базуючись на загальнонаукових та спеціальних методах узагальнювати й систематизувати базові знання і глибше розуміти сучасні фондовий та страховий ринки; аналізувати нові тенденції та інновації у фондовому та страховому секторах; виявляти чинники, що впливають на стійкість, та ідентифікувати ризики фінансових ринків; формулювати власні погляди й бачення новітньої парадигми розвитку фондового та страхового ринків; на основі моделей прогнозування та ризик-менеджменту розробляти стратегії модернізації фондового та страхового ринків.

2.2. Зв'язок з іншими дисциплінами:

«Емпіричні методи та інформаційно-аналітичні технології у наукових пошуках», «Педагогіка та психологія вищої школи» та «Філософія науки».

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни «Модернізація фондового та страхового ринку» забезпечує формування компетентності:

СК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері фіскальної консолідації, страхування та фондового ринку, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

2.4. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни «Модернізація фондового та страхового ринку» здобувачі ступеня PhD повинні оволодіти таким програмним результатом навчання (ПРН):

ПРН 6. Застосовувати сучасні інструменти і методи фіскальної консолідації, управління фондовим та страховим ринком у контексті усього комплексу сучасних знань щодо фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

3. Зміст навчальної дисципліни «Модернізація фондового та страхового ринку»

Змістовий модуль 1. Фондовий та страховий ринки: особливості формування, новітні тенденції розвитку та регулювання

Тема 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОНДОВОГО ТА СТРАХОВОГО РИНКІВ

Сутність, основні завдання та види фондового та страхового ринків.

Еволюційна трансформація фондового та страхового ринків, базові імперативи їх розвитку.

Інституційна структура та інфраструктура фондового та страхового ринків. Учасники фондового та страхового ринку.

Особливості використання фінансових інструментів та здійснення різних видів професійної діяльності на фондовому ринку. Страхові послуги як об'єкти взаємовідносин страховиків і страхувальників. Професійна діяльність страхових посередників.

Необхідність модернізації фондового та страхового ринків.

Тема 2. НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФОНДОВОГО ТА СТРАХОВОГО РИНКІВ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Сутність цифрової трансформації та її значення. Вплив цифрової трансформації на сучасне суспільство й фінансові ринки, діяльність фінансових установ і їх здатність адаптуватися до нових викликів та можливостей. Цифрова трансформація має потенціал підвищити ефективність роботи фінансових установ, дозволяючи їм краще відповідати на зростаючі вимоги клієнтів та конкурентні тиски. Вона також впливає на фінансову інклюзію, допомагаючи забезпечити доступ до фінансових послуг для різних верств населення.

Технологічні інновації у фінансовому секторі: цифрові платформи для зручності надання фінансових послуг, автоматизація операційних процесів та цифрові інструменти. Роль цифрових інновацій у перетворенні споживчих запитів і уподобань в очікування щодо фінансових послуг. Розвиток фінтех-компаній та новаторських технологій, які допомагають створювати нові продукти та покращувати якість обслуговування.

Виклики та перспективи для фондового та страхового ринків, пов'язані із цифровою трансформацією суспільства.

Тема 3. СУЧАСНІ ВИКЛИКИ І ПОТЕНЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ УЧАСНИКІВ ФОНДОВОГО ТА СТРАХОВОГО РИНКІВ

Поняття фінансової стійкості та надійності учасників фінансового ринку в умовах сучасних викликів. Фінансова стійкість як здатність витримувати зовнішні стресові ситуації та забезпечувати неперервну роботу навіть за непередбачуваних подій. Значущість забезпечення стабільності та надійності фінансових установ у сучасному середовищі. Надійність фінансових установ для забезпечення довіри клієнтів та ринкової стабільності.

Аналіз сучасних викликів фінансової стійкості учасників на фондових та страхових ринках. Вплив на них глобальних економічних та фінансових турбуленцій.

Інноваційні підходи до забезпечення фінансової стійкості учасників фондового та страхового ринків. Механізми захисту даних та інформації, кібербезпеки та уникнення конфліктів інтересів для сприяння зміцненню репутації та довіри до фінансових установ.

Стратегії та рекомендації для забезпечення фінансової стійкості фондового та страхового ринків за сучасних умов. Розробка та впровадження ефективних заходів кібербезпеки, захист від ризиків кібератак, забезпечення конфіденційності фінансових даних, а також підвищення кіберсвідомості учасників ринку. Зміцнення кібербезпеки стає необхідністю для збереження довіри в інвесторів та забезпечення стабільності фінансової системи України в умовах зростаючого кількісного та якісного рівня кіберзагроз. Здатність учасників фінансового ринку адаптуватися до нових реалій та викликів, що створюються технологічними змінами, регуляторними вимогами та геополітичними факторами.

Тема 4. НОВІ ПІДХОДИ ДО ФІНАНСОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА НАГЛЯДУ НА ФОНДОВОМУ ТА СТРАХОВОМУ РИНКАХ УКРАЇНИ (REGTECH І SUPTECH)

Еволюція регуляторного середовища для фінансового сектору та його вплив на фондовий та страховий ринки.

Значення інноваційних технологій для удосконалення регулювання та нагляду за фінансовим сектором. RegTech (Regulatory Technology) і SupTech (Supervisory Technology) як області, які об'єднують фінанси та технології для полегшення фінансового регулювання та нагляду.

Специфіка фінансового регулювання в Україні, виклики та проблеми, з якими стикаються регулятори та фінансові установи, можливості використання технологій для покращення процесів регулювання та нагляду.

Необхідність впровадження і розвитку інноваційних технологій у сфері фінансового нагляду та регулювання в Україні для автоматизації процесів ведення фінансової звітності та моніторингу ризиків, забезпечення відповідності регуляторних вимог та стандартів за допомогою технологічних рішень.

Перспективи впровадження RegTech і SupTech у сфері фондового та страхового бізнесу в Україні. Роль співпраці між регуляторами, фінансовими установами та технологічними компаніями у розвитку RegTech і SupTech.

Змістовий модуль 2. Вектори модифікації фондового та страхового ринків в умовах їхньої міжнародної фінансової інтеграції до глобального фінансового простору

Тема 5. ІННОВАЦІЙНІ ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ФОНДОВОГО ТА СТРАХОВОГО РИНКІВ (FINTech ТА INSURTECH): НОВІ МОЖЛИВОСТІ ТА ПОТЕНЦІЙНІ РИЗИКИ ДЛЯ ІНВЕСТИТОРІВ

Суть та значення FinTech та InsurTech у сучасному фінансовому світі. Фінтех- та іншуртех-інновації відкривають нові перспективи для інвесторів, пропонуючи ряд новаторських інструментів і рішень, які можуть покращити ефективність та доступність інвестиційних опцій. Потенційні ризики та виклики, обумовлені використанням FinTech та InsurTech, які інвесторам необхідно враховувати при прийнятті фінансових рішень.

Інноваційні фінансові інструменти, нові технології та платформи, що реформують фондовий та страховий сектори, включаючи розподілені реєстри (блокчейн), роботизоване управління активами (robo-advisors) та ін. Ключові переваги використання інноваційних фінансових інструментів фондового та страхового ринків для інвесторів, включаючи покращену доступність, низькі комісії та підвищену автоматизацію управління портфелем.

Потенційні ризики та виклики використання інноваційних фінансових інструментів фондового та страхового ринків, такі як кібербезпека, регуляторні обмеження, а також проблеми з приватністю та безпекою даних.

Рекомендації для інвесторів щодо здійснення обґрунтованих фінансових рішень у контексті інноваційних фінансових інструментів.

Тема 6. ФІНАНСОВА ІНКЛЮЗІЯ ФОНДОВОГО ТА СТРАХОВОГО РИНКІВ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА КЕЙСИ (УРОКИ) ДЛЯ УКРАЇНИ (FiIn)

Фінансова інклюзія як важлива складова розвитку фінансових ринків та необхідний інструмент забезпечення рівності й соціальної справедливості. Значення фінансової інклюзії у сучасному світі: можливість для економічного росту та розвитку через підвищення фінансової грамотності і доступу до фінансових інструментів.

Концепція фінансової інклюзії на фондових та страхових та ринках.

Зарубіжний досвід фінансової інклюзії та кейси з метою виділення уроків та рекомендацій для України в рамках покращення доступу до страхових продуктів та участі на фондовому ринку всіх громадян, створення більш інклюзивної та стійкої фінансової системи в державі. Успішні практики та виклики, які супроводжують реалізацію інклюзивних ініціатив.

Сценарії запровадження інклюзивних рішень на фондовому та страховому ринках та їхній вплив на українське суспільство й економіку.

Тема 7. НОВІТНІ ТРЕНДИ ФІНАНСУВАННЯ «ЗЕЛЕНОЇ» ЕКОНОМІКИ УЧАСНИКАМИ ФОНДОВОГО ТА СТРАХОВОГО РИНКІВ

Сучасні підходи до підтримки та розвитку «зеленої економіки» шляхом фінансування проєктів, спрямованих на зменшення негативного впливу на навколишнє середовище.

Спеціалізовані фінансові інструменти та практики фінансування проєктів «зеленої» економіки. Типи екологічно орієнтованих інвестицій, таких як «зелені» облігації, соціально відповідальні інвестиції, венчурний капітал для стартапів, які пропонують інноваційні екологічні рішення. Роль фінансових інститутів у сприянні розвитку енергоефективних, відновлюваних джерел енергії та інших «зелених» проєктів.

Виклики та ризики, пов'язані з фінансуванням «зелених» ініціатив. Вплив регулювання на ринок «зелених» фінансів.

Перспективи розвитку фінансування «зеленої» економіки та їх вплив на стійкість та сталість фінансових ринків у майбутньому.

ТЕМА 8. МІЖНАРОДНА ФІНАНSOVA ІНТЕГРАЦІЯ ФОНДОВОГО ТА СТРАХОВОГО РИНКІВ УКРАЇНИ ДО ГЛОБАЛЬНОГО ФІНАНСОВОГО ПРОСТОРУ

Міжнародна фінансова інтеграція як одна з ключових стратегій для України у сучасному глобальному фінансовому середовищі. Процеси та наслідки інтеграції фондового та страхового ринків України до світового фінансового простору: взаємодія з міжнародними фінансовими інституціями, відкриття нових можливостей для українських фінансових учасників, доступ до міжнародних капіталів і фінансових послуг, збільшення ліквідності та розширення інвестиційної діяльності в Україні, стимулювання конкуренції та підвищення стандартів обслуговування клієнтів. Вплив глобальних економічних змін та геополітичних подій на фінансову стійкість України.

Технологічні гіганти, такі як Apple, Google, Amazon, Facebook, Meta, тощо та їх вплив на розвиток фондового та страхового ринків, традиційні фінансові послуги та фінансовий ринок загалом. Зміни в споживчому підході, конкуренційній ситуації та роль технологічних інновацій у розвитку фінансових ринків.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Модернізація фондового та страхового ринку»

Назва теми	Кількість годин		
	Аудиторні години		Самостійна робота
	Лекції	Практичні заняття	
Змістовий модуль 1. Фондовий та страховий ринки: особливості формування, новітні тенденції розвитку та регулювання			
Тема 1. Теоретико-методологічні засади фондового та страхового ринків	2	2	9
Тема 2. Новітні тенденції розвитку фондового та страхового ринків в умовах цифрової трансформації суспільства	2	2	10
Тема 3. Сучасні виклики і потенційні можливості забезпечення фінансової стійкості учасників фондового та страхового ринків	4	4	12
Тема 4. Нові підходи до фінансового регулювання та нагляду на фондовому та страховому ринках України (RegTech і SupTech)	2	2	9
Змістовий модуль 2. Вектори модифікації фондового та страхового ринків в умовах їхньої міжнародної фінансової інтеграції до глобального фінансового простору			
Тема 5. Інноваційні фінансові інструменти фондового та страхового ринків (FinTech та InsurTech): нові можливості та потенційні ризики для інвесторів	4	4	12
Тема 6. Фінансова інклюзія фондового та страхового ринків: зарубіжний досвід та кейси (уроки) для України (FiIn)	2	2	9
Тема 7. Новітні тренди фінансування «зеленої»	2	2	9

економіки учасниками фондового та страхового ринків			
Тема 8. Міжнародна фінансова інтеграція фондового та страхового ринків України до глобального фінансового простору	2	2	10
Разом	20	20	80

5. Тематика і плани практичних занять з дисципліни «Модернізація фондового та страхового ринку»

Практичне заняття № 1

Тема 1. Теоретико-методологічні засади фондового та страхового ринків

Мета: засвоїти теоретико-методологічні засади та базові імперативи, що лежать в основі осучаснення фондового та страхового ринків, обґрунтувати необхідність модернізації ринків.

1. Обговорення питань теми:
2. Фондовий та страховий ринки як складові фінансового ринку: сутність, завдання та базові імперативи функціонування.
3. Еволюційна трансформація фондового та страхового ринків.
4. Особливості структури та інфраструктури фондового та страхового ринків.
5. Необхідність модернізації фондового та страхового ринків.
2. Дискусійне обговорення проблем теоретико-методологічних засад фондового та страхового ринків.
3. Кейси.

Практичне заняття № 2

Тема 2. Новітні тенденції розвитку фондового та страхового ринків в умовах цифрової трансформації суспільства

Мета: засвоїти сутність цифрової трансформації, розуміти її роль у сучасному суспільстві та функціонуванні фінансових ринків; проаналізувати вплив технологічних інновацій на діяльність страхових компаній і фондових бірж; з'ясувати виклики та позитивні ефекти від цифрової трансформації фондового і страхового секторів фінансового ринку.

1. Обговорення питань теми:
 - 1.1. Цифрова трансформація та її вплив на сучасне суспільство й фінансові ринки.
 - 1.2. Технологічні інновації у фінансовому секторі.
 - 1.3. Вплив цифрової трансформації на фондовий та страховий ринки.
 - 1.4. Виклики та перспективи для фондового та страхового ринків, пов'язані із цифровою трансформацією суспільства.
2. Дискусійне обговорення проблематики новітніх тенденцій розвитку фондового та страхового ринків в умовах цифрової трансформації суспільства.
3. Кейси.

Практичне заняття № 3-4

Тема 3. Сучасні виклики і потенційні можливості забезпечення фінансової стійкості учасників фондового та страхового ринків

Мета: дослідити виклики та можливості для забезпечення стійкості фондового та страхового ринків у сучасних умовах; засвоїти інноваційні підходи до виявлення кіберзагроз для фондових і страхових установ, заходи у сфері кібербезпеки; з'ясувати проблеми, з якими стикаються біржі та страхові компанії у цифровому просторі, та розробити шляхи їх вирішення.

1. Обговорення питань теми:
 - 1.1. Сучасні виклики фінансової стійкості учасників на фондових та страхових ринках та потенційні можливості для її забезпечення.

- 1.2. Інноваційні підходи до забезпечення фінансової стійкості учасників фондового та страхового ринків.
- 1.3. Визначення стратегій та рекомендацій для забезпечення фінансової стійкості фондового та страхового ринків за сучасних умов.
- 1.4. Кіберзагрози для фондового та страхового секторів України, їх наслідки для фінансової стійкості.
- 1.5. Заходи кібербезпеки, які застосовуються в українському фінансовому секторі для запобігання кібератакам та зменшення ризиків.
- 1.6. Роль регулятора та наглядових органів у забезпеченні кібербезпеки на фондовому та страховому ринках України.
- 1.7. Важливість кіберосвідомості серед працівників та клієнтів фінансових установ, шляхи її підвищення.
- 1.8. Перспективи та тенденції розвитку кібербезпеки в українському фінансовому секторі.
2. Дискусійне обговорення проблематики сучасних викликів і потенційних можливостей забезпечення фінансової стійкості учасників фондового та страхового ринків.
3. Кейси.

Практичне заняття № 5

Тема 4. Нові підходи до фінансового регулювання та нагляду на фондовому та страховому ринках України (RegTech і SupTech)

Мета: дослідити еволюцію регуляторного середовища для фінансового сектору та його вплив на функціонування фондового та страхового ринків України; засвоїти нові підходи до їх фінансового регулювання і нагляду через впровадження та розвиток RegTech і SupTech.

1. Обговорення питань теми:
 - 1.1. Генеza регуляторного середовища для фінансового сектору та його вплив на фондовий та страховий ринки.
 - 1.2. Сучасна практика фінансового регулювання та нагляду на фондовому та страховому ринках.
 - 1.3. Необхідність впровадження і розвитку інноваційних технологій у сфері фінансового нагляду та регулювання в Україні.
 - 1.4. Виклики та перешкоди на шляху впровадження RegTech і SupTech в Україні.
 - 1.5. Майбутнє розвитку RegTech і SupTech в Україні.
2. Дискусійне обговорення проблематики використання нових підходів до фінансового регулювання та нагляду на фондовому та страховому ринках України.
3. Кейси.

Практичне заняття № 6-7

Тема 5. Інноваційні фінансові інструменти фондового та страхового ринків (FinTech та InsurTech): нові можливості та потенційні ризики для інвесторів

Мета: розуміти суть та значення FinTech та InsurTech у сучасному фінансовому світі, засвоїти їх ключові переваги та потенційні ризики використання; оволодіти новітніми фінансовими інструментами страхових компаній та фондових ринків, проаналізувати їх вплив на інвесторів.

1. Обговорення питань теми:
 - 1.1. Значення FinTech та InsurTech в сучасному фінансовому світі.
 - 1.2. Роль інноваційних фінансових інструментів на фондовому та страховому ринках та їхній вплив на інвесторів.
 - 1.3. Переваги FinTech- та InsurTech-інструментів для інвесторів.

- 1.4. Потенційні ризики та виклики використання інноваційних фінансових інструментів фондового та страхового ринків.
2. Дискусійне обговорення проблем використання інноваційних фінансових інструментів фондового та страхового ринків (FinTech та InsurTech) інвесторами.
3. Кейси.

Практичне заняття № 8

Тема 6. Фінансова інклюзія фондового та страхового ринків: зарубіжний досвід та кейси (уроки) для України (FiIn)

Мета: засвоїти важливість фінансової інклюзії в сучасному світі; дослідити зарубіжний досвід забезпечення доступу до фінансових послуг для всіх верств населення; розробити сценарії запровадження інклюзивних рішень на фондовому та страховому ринках та оцінити їхній вплив на населення та економіку держави.

1. Обговорення питань теми:
 - 1.1. Фінансова інклюзія і її важливість у сучасному світі.
 - 1.2. Аналіз зарубіжного досвіду фінансової інклюзії.
 - 1.3. Сценарії запровадження інклюзивних рішень на фондовому та страховому ринках та їхній вплив на українське суспільство та економіку.
2. Дискусійне обговорення проблем фінансової інклюзії фондового та страхового ринків, зарубіжного досвіду її реалізації та можливостей для України.
3. Кейси.

Практичне заняття № 9

Тема 7. Новітні тренди фінансування «зеленої» економіки учасниками фондового та страхового ринків

Мета: оволодіти спеціалізованими фінансовими інструментами фінансування проєктів «зеленої» економіки; з'ясувати роль фінансових установ у підтримці сталого розвитку через інвестування в екологічно чисті проєкти та зменшення негативного впливу на навколишнє середовище; проаналізувати виклики та ризики, пов'язані з фінансуванням «зелених» ініціатив; з'ясувати перспективи розвитку фінансування «зеленої» економіки та їх вплив на стійкість та сталість фінансових ринків у майбутньому.

1. Обговорення питань теми:
 - 1.1. Спеціалізовані фінансові інструменти та практики фінансування проєктів «зеленої» економіки.
 - 1.2. Роль страхових компаній та фондових ринків у сприянні розвитку «зеленої» економіки. Співпраця фінансових посередників та сталкерів екологічних проєктів.
 - 1.3. Виклики та ризики, пов'язані з фінансуванням «зелених» ініціатив. Вплив регулювання на ринок «зелених» фінансів.
 - 1.4. Перспективи розвитку фінансування «зеленої» економіки та їх вплив на стійкість та сталість фінансових ринків у майбутньому.
2. Дискусійне обговорення проблем фінансування «зеленої» економіки учасниками фондового та страхового ринків.
3. Кейси.

Практичне заняття № 10

Тема 8. Міжнародна фінансова інтеграція фондового та страхового ринків України до глобального фінансового простору

Мета: з'ясувати переваги міжнародної фінансової інтеграції фондового та страхового ринків України до глобального фінансового простору, виклики і ризики цього процесу для вітчизняних страхових і фондових компаній; оцінити роль міжнародних організацій у сприянні

співпраці та інтеграції до глобального фінансового простору, а також компаній зі сфери технологій і комунікацій у фінансовому секторі.

1. Обговорення питань теми:

1.1. Переваги та можливості для України від міжнародної фінансової інтеграції у фондовому та страховому секторах.

1.2. Виклики та ризики, пов'язані з інтеграцією українських ринків до глобального фінансового простору.

1.3. Вплив міжнародних організацій на процеси фінансової інтеграції України.

1.4. Можливості співпраці з іноземними інвесторами та фінансовими установами у зв'язку з інтеграцією до глобального фінансового середовища.

1.5. Аналіз впливу технологічних гігантів на фондовий та страховий ринки у розрізі послуг, які вони надають у цих секторах.

1.6. Виклики та ризики, пов'язані з домінуванням технологічних гігантів у фінансовому секторі.

1.7. Взаємодія регуляторів та наглядових організацій з технологічними гігантами для забезпечення стабільності та безпеки фінансового ринку.

2. Дискусійне обговорення проблем міжнародної фінансової інтеграції фондового та страхового ринків України до глобального фінансового простору.

3. Кейси.

6. Самостійна робота з дисципліни

Самостійна робота над засвоєнням дисципліни може виконуватися у читальних залах університету, навчальних кабінетах та комп'ютерних лабораторіях, в домашніх умовах. Вона передбачає також написання та публічний захист Есе або групового проєкту. Така робота починається з генерації ідей щодо векторів осучаснення фондового та страхового ринків, опрацювання літератури. При цьому здобувачам ступеня PhD надається можливість самостійно обрати тему із поданої проблематики або запропонувати власну, яка обов'язково має бути узгоджена з викладачем.

Зміст Есе слід викладати стисло та лаконічно, не припускаючи повторень і непотрібних відступів від теми. Виконання колективного проєкту завершується підготовкою презентації із використанням інфографіки та захистом його усією групою виконавців.

Модернізація фондового та страхового ринків відображає суттєві зміни у зазначених сферах, зумовлені впливом цифрових технологій, глобалізацією, змінами регуляторних норм та споживчих потреб. Тому у рамках формування новітньої парадигми розвитку фондового та страхового ринків здобувачам пропонується написання Есе за однією із таких тем:

1. Діджиталізація фінансових ринків: фінтех та фінансові посередники майбутнього.

2. Штучний інтелект та автоматизація: впровадження AI для аналітики та автоматизованих інвестиційних рішень на регіональному рівні.

3. InsurTech та персоналізація страхування в умовах адаптації страхових продуктів під потреби клієнтів західного регіону України.

4. Цифрові платформи страхування: розвиток онлайн-платформ для самостійного вибору страхових продуктів.

5. Криптовалюти та токенизовані активи: інтеграція криптовалют у традиційні фінансові ринки.

6. Зростання ролі ESG: як страхові компанії та інвестори враховують принципи сталого розвитку.

7. Вплив соціальної відповідальності на фондові та страхові ринки в умовах поглиблення децентралізації на рівні регіону (міста).

8. Боротьба з відмиванням грошей та кібербезпека фондових і страхових ринків.

9. Глобальні стандарти регулювання фінансових ринків.

10. Глобальні платформи для інвестицій та кредитування: нові моделі краудфандингу та краудлендингу.
11. Фінансова інклюзія через технології: цифрові платформи включення незахищених верств населення до фінансової системи.
12. Консолідація фінансових установ: тенденції до злиття банків, страхових компаній та інвестиційних фондів.
13. RegTech і SupTech: переваги впровадження на фондовому та страховому ринках.
14. Стратегія розвитку кібербезпеки фінансових установ.
15. Кібербезпека на фондовому та страховому ринках України у контексті потенційних загроз та імовірних викликів.
16. Кіберзагрози для страхового та фондового секторів України, їх наслідки для фінансової стійкості.
17. Роль регулятора та наглядових органів у забезпеченні кібербезпеки на фондовому та страховому ринках України.
18. Фінансовий вплив технологічних гігантів на розвиток страхового та фондового ринків.
19. Переваги та можливості впровадження технологій інтернету речей (IoT), штучного інтелекту (AI) та блокчейну в страхових та фондових операціях.
20. Взаємодія регуляторів та наглядових організацій з технологічними гігантами для забезпечення стабільності та безпеки фінансового ринку.

У межах проєкту здобувачі ступеня PhD працюють над генерацією та пошуком напрямків покращення фондового та страхового ринків України, розробляють власну концепцію їх модернізації за основними складовими шаблону CANVA, розробленого Олександром Остервальдером та Івом Піньє, який починається з опису сегменту клієнтів та цінності пропозиції і закінчуючи описом ключових партнерів. На завершення курсу сформовані команди презентують кінцеві моделі-концепції з використанням інфографіки.

Оцінювання створеної власної концепції або бачення шляхів модернізації фондового та страхового ринків України потребує комплексного підходу, оскільки передбачає як оцінку теоретичних знань, так і здатність до інноваційного та стратегічного мислення.

7. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні заняття, самостійна робота, робота у групах, тренінг-вправи, комунікативні техніки, методи опитування, тестування, реферування, ділового та імітаційного моделювання.

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Модернізація фондового та страхового ринку» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування, тестування;
- командні проєкти;
- виступи на наукових заходах;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- екзамен.

9. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань здобувачами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу здобувач може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими здобувачами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим, пропуски практичних занять відпрацьовуються. За об'єктивних причин (наприклад, війсьний стан, хвороба тощо) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу аспірантури.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Модернізація фондового та страхового ринку» розраховується наступним чином:

Модуль 1	Модуль 2	Модуль 3
30%	30%	40%
Поточне оцінювання	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне оцінювання по темах 1-8 – мах 5 оцінок	Підготовка та презентація дослідження (есе або груповий проєкт) на задану тематику	Теоретична частина (два теоретичні питання по 25 балів кожне) – мах 50 балів. Тестові завдання (10 тестів по 5 балів за тест) – мах 50 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ з/п	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1-8
2.	Проекційний екран	1-8
3.	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Firefox)	1-8
4.	Наявність доступу до мережі Інтернет	1-8

5.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-8
6.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-8
7.	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-8
8.	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1-8
9.	Google Forms, Google Sheets	1-8

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Балицька М. В., Бровенко К. С. Фінансові технології як драйвер розвитку фінансових ринків. *Економічна наука. Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 9. С. 59-65.
2. Бердар М. М., Нечипоренко К. В. Фінансові технології як інструмент розвитку фондового ринку в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 12. С. 52-58. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/investplan/article/view/1734/1747>
3. Вергун А. М. Фінансова стабільність: глобальний, європейський та національний контексти : навч. посіб. Київ: КНУТД, 2023. 178 с.
4. Доценко О. В., Чубка І. А. DeFi: інструмент цифрової трансформації держави. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Економічна»*. 2023. Вип. 105. С. 94-105.
5. Кнейслер О., Кулина Г., Федорович І. Трансформація світового страхового ринку в умовах запровадження нових бізнес-моделей та сучасних страхових технологій. *Світ фінансів*. 2024. № 2 (79). С. 41-54.
6. Кнейслер О., Спасів Н., Гузела І. Концептуальні засади державного регулювання страхового ринку. *Світ фінансів*. 2023. № 3 (76). С. 49-63.
7. Концепція розвитку штучного інтелекту в Україні. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2020 р. № 1556-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text>
8. Кравчук Н., Луцишин О. Фінансовий ринок України під час війни: реалії функціонування. *Світ фінансів*. 2022. Вип. 4 (73). С. 112-128.
9. Парубець О. М., Садчикова І. В., Кальченко О. М., Тарасенко О. О. Фінансова інклюзія як інструмент доступності населення до ринку фінансових послуг країн ЄС. *Економіка. Фінанси. Право*. 2022. № 1/1. С. 11-16. URL: <http://efp.in.ua/uk/journal-article/834>
10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг : Закон України № 79-IX від 12 вересня 2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/79-20#Text>
11. Солоджук Т. В., Щур Р. І., Дрислюк В. О. Ринок фінансових технологій (Фінтеху) в Україні: стан та перспективи розвитку. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 56. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3103/3027>
12. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/strategiya-rozvitku-fintehu-v-ukrayini-do-2025-roku--kurs-na-staliy-rozvitok-innovatsiy-keshles-ta-finansovu-gramotnist>
13. Холявко Н., Колоток М., Островська Н. RegTech і SupTech: переваги та напрями використання. *Науковий вісник Полісся*. 2021. № 1 (22). С. 114-126. URL: <http://nvp.stu.cn.ua/article/view/253317/250482>
14. Чала В. С. Інституціональна структура зеленого фінансування в розбудові глобальної зеленої економіки. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 31. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1025/983>
15. Чвортко Л. А., Корнієнко Т. О., Вінницька О. А. Фінансова інклюзія на страховому ринку України: передумови та чинники формування. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2022. Вип. 18 (2). С. 146-158. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprer_2022_18\(2\)_17](http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprer_2022_18(2)_17)

16. Bejarano F., Pessina F., Bosisio R., Mazzer P., Fritsch Ch. For Insurers, Three Paths to Modernizing Core IT. May 03, 2024. URL: <https://www.bcg.com/publications/2024/three-paths-to-modernizing-core-it-for-insurers>
17. Cyber Insurance: Risks and Trends 2024. URL: <https://www.munichre.com/en/insights/cyber/cyber-insurance-risks-and-trends-2024.html>
18. Government AI Readiness Index. Oxford Insights. URL: <https://oxfordinsights.com/ai-readiness/ai-readiness-index/>
19. Hayes A. Financial Markets: Role in the Economy, Importance, Types, and Examples. Investopedia. August 05, 2024. URL: <https://www.investopedia.com/terms/f/financial-market.asp>
20. Ilic Ja. Digital Payments in Europe to Surpass \$802bn Transaction Value This Year. April 21, 2022. URL: <https://finanso.se/digital-payments-in-europe-to-surpass-802bn-transaction-value-this-year/>
21. Kelly J. I. 10 Insurance Industry Trends to Know in 2024. May 21, 2024. URL: <https://www.invoca.com/blog/insurance-industry-trends>
22. Vartsaba V., Zaslavska O. FinTech industry in Ukraine: problems and prospects for the implementation of innovative solutions. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2020. Vol. 6, № 4. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/index.php/issue/article/view/856/908>
23. Zeidy I. A. The Role of Financial Technology (FINTECH) in Changing Financial Industry and Increasing Efficiency in the Economy. URL: <https://www.comesa.int/wp-content/uploads/2022/05/The-Role-of-Financial-Technology.pdf>
24. Zhao Zh. The Impact of Financial Technology on Stock Market Volatility. *Modern Economics & Management Forum*. 2024. Vol. 5 (2). Pp. 156-158. URL: <https://front-sci.com/journal/article?doi=10.32629/memf.v5i2.1952>
25. Zhytar M. FinTech market in Ukraine: features, ways and prospects of development. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*. 2024. № 1 (13). Pp. 4-12. URL: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/235/190>
26. Julija A. These Fintech Statistics Show an Industry on the Rise / Fortunly. February 11, 2022. URL: <https://fortunly.com/statistics/fintech-statistics/>
27. The Top 100 Financial Technology Companies of 2023. URL: <https://thefinancialtechnologyreport.com/the-top-100-financial-technology-companies-of-2023/>